

mi zdi zanimivo, saj iz SV Slovenije ni veliko podatkov o zimskem opazovanju teh ptic. Zimski ornitološki atlas Slovenije [SOVINC, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. – Tehniška založba Slovenije, Ljubljana] jih omenja samo za Obalo, tudi med zimskim štetjem vodnih ptic so bile v večini primerov opažene samo na Obali, le v letu 1998 tudi na Dravi in na zgornji Savi [ŠTUMBERGER, B. (1998): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (87–88): 36].

Dejan Bordjan, Ulica 8. februarja 50, SI-2204 Milklavž, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

GOSJA RACA *Chenonetta jubata*

Maned Duck – first record for Slovenia: a male observed on 19 Mar 2003 on the Sava river dam in Kranj (UTM VM42, N Slovenia). The bird was probably an escapee, and in contrast to other ducks, predominantly Goosanders *Mergus merganser*, it did not seem timid at all. (Colour appendix – Figures 1 & 2)

Na gumijastih valjastih balonih, ki zadržujejo in usmerjajo vodo reke Save proti elektrarni v Savskem logu v Kranju, se je nekaj dni od 19.3.2003 do konca maja 2003 naprej zadrževala med tam običajnimi velikimi žagarji *Mergus merganser* meni še nepoznana vrsta race. Že od daleč ni bila podobna nobeni evropski vrsti. Tudi plašna ni bila, saj se ni umaknila skupaj z velikimi žagarji, ampak mi je dovolila, da sem se ji približal na nekaj deset metrov. Ob začetku vegetacijske sezone se je najraje pasla in večji del dneva preždel na prodišču pod jezom. Redkeje sem jo opazil v vodi. Bila je zaupljiva in domnevam, da je šlo za ubežnico, čeprav na nogi ni imela obročka. Posrečilo se mi jo je tudi fotografirati, tako da sem lahko kmalu ugotovil, da gre za vrsto *Chenonetta jubata* (barvna priloga – slike 1 & 2). Podatek je kot prvo opazovanje v Sloveniji potrdila tudi Nacionalna komisija za redkosti. Raca sicer izvira iz Avstralije in je edina predstavnica svojega rodu [MADGE, S. & BURN, S. (1988): *Wassergeflügel*. – Verlag Paul Parey, Hamburg, Berlin]. V slovenščini vrsta še ni bila poimenovana. Angleški imeni Wood Duck in Maned Duck nista primerni za prevod v slovenščino. Prvo ime že uporabljajo za nevestico *Aix sponsa*, drugo ime pa pomeni grivasta rasa. Predlagam ime gosja rasa, saj gre za raco srednje velikosti, podobno gosem na visokih nogah. Opazovani primerek je bil samec. V Avstraliji je splošno razširjena, kar velja tudi za sosednjo Tasmanijo. Biva v redkih drevesnih sestojih ob sladkih vodah, kjer je vsaj malo trave ali drugih zeli. Zadržuje se tudi v brakičnih in slanih vodah (MADGE & BURN 1988). Značilna zanjo je majhna glava, kakršno imajo pritlikave gosi tropske Avstralije. Samec je po glavi in vratu obarvan rjavo, drugod sivo in belo-črno. Samica je bolj enovitih barv, prepoznamo jo po dveh belih očesnih progah. Gosjo raco sem na reki Savi nazadnje opazoval 5.8.2003.

Tone Trebar, Pestotnikova 17, SI-4000 Kranj, Slovenija, e-mail: tonetrebar@volja.net

KOSTANJEVKA *Aythya nyroca*

Ferruginous Duck – 1 individual observed on 27 Oct 2003 on the Sava river near Zidani most (UTM WM10, central Slovenia)

Dne 27.10.2003 sem se s potniškim vlakom peljala iz Maribora v Ljubljano in skozi okno opazovala okolico. Na Savi sem videla kar nekaj sivih *Ardea cinerea* in velikih belih čapelj *Egretta alba*, kormoranov *Phalacrocorax carbo*, mlakaric *Anas platyrhynchos*, sivk *Aythya ferina* in čopastih ponirkov *Podiceps cristatus*. Blizu Zidanega mosta, kjer se železniška proga močno približa rečni strugi, je moja pozornost pritegnila rjava rasa, stoječa na skali ob bregu. Proti meni je bila obrnjena z bokom, in ker je breg nezaraščen, sem jo lahko zelo dobro opazovala. Imela je belo podrepno perje in belo obrobljeno oko ter siv kljun. Potem ko sem vzela v roke še priročnik, dvoma ni bilo več: videla sem kostanjevko.

Nada Labus, Korbunova 31a, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail: nada_labus@hotmail.com

PLANINSKI OREL *Aquila chrysaetos*

Golden Eagle – a subadult observed on 10 Oct 2003 at lake Jezero near Pesek (UTM WM24, Pohorje Mts., NE Slovenia), accompanied by male Eurasian Sparrowhawk *Accipiter nisus*, female Northern Goshawk *Accipiter gentilis*, and Common Buzzard *Buteo buteo*

Z Ano Vidmar sva se 10.8.2003 odpravila na sprehod k Jezeru pri Pesku na Pohorju, kjer sva lahko opazovala nad gozdovi krožečega subadultnega planinskega orla, sicer redko vrsto na Pohorju [BRAČKO, F. (1998): Pojavljanje planinskega orla *Aquila chrysaetos* na Pohorju. – *Acrocephalus* 19 (87–88): 60–63]. Krožil je le kakšnih 50 metrov nad tlemi in se počasi dvigal. Ob tem so se mu nekoliko više pridružili še samec skobca *Accipiter nisus*, samica kragulja *Accipiter gentilis* in kanja *Buteo buteo*.

Dejan Bordjan, Ulica 8. februarja 50, SI-2204 Milklavž, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

POSTOVKA *Falco tinnunculus* & VELIKI SRAKOPER *Lanius excubitor*

Common Kestrel & Great Grey Shrike – a case of bird kleptoparasitism observed on 5 Dec 2003 near Dornava (UTM WM74, Ptujsko polje, NE Slovenia): Common Kestrel stealing a small mammal just caught by Great Grey Shrike

Kleptoparazitizem je med ptiči dokaj razširjen pojav. Znani so primeri prisvajanja plena med ujedami [npr. BRAUN, B. & LEDERER, E. (1996): Kleptoparasitismus eines Würgfalken (*Falco cherrug*) an Rohrweihen (*Circus aeruginosus*). – *Egretta* 39: 116]. Opaženi pa so bili že primeri, ko je moral